Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B** **DECYZJA NR 573/2007/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**

z dnia 23 maja 2007 r.

ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" oraz uchylająca decyzję Rady 2004/904/WE

(Dz.U. L 144 z 6.6.2007, str. 1)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 458/2010/UE z dnia 19 maja 2010 r.	L 129	1	28.5.2010
►**M2**	Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 281/2012/UE z dnia 29 marca 2012 r.	L 92	1	30.3.2012

▼B

DECYZJA NR 573/2007/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 23 maja 2007 r.

ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" oraz uchylająca decyzję Rady 2004/904/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 63 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([2]),

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Mając na uwadze stopniowe tworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat przewiduje zarówno przyjęcie środków zmierzających do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze środkami towarzyszącymi w dziedzinie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków związanych z azylem, imigracją i ochroną praw obywateli państw trzecich.

(2) Podczas posiedzenia w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska potwierdziła swoje postanowienie o stworzeniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. W tym celu wspólna polityka europejska w dziedzinie azylu i migracji powinna dążyć zarówno do uczciwego traktowania obywateli państw trzecich, jak i do lepszego zarządzania przepływami migracyjnymi. Wspólna polityka azylowa, w tym wspólny europejski system azylowy, powinna stanowić integralną część celu Unii Europejskiej, jakim jest stopniowe tworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości otwartej dla osób, które zmuszone okolicznościami słusznie ubiegają się o ochronę w Unii Europejskiej.

(3) Niniejsza decyzja nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami ustanowionymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i w Konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej Protokołem Nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. (zwanej dalej „konwencją genewską").

([1]) Dz.U. C 88 z 11.4.2006, str. 15.
([2]) Dz.U. C 115 z 16.5.2006, str. 47.
([3]) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 maja 2007 r.

▼B

(4) W odniesieniu do traktowania osób objętych zakresem stosowania niniejszej decyzji państwa członkowskie są związane swoimi zobowiązaniami wynikającymi z instrumentów prawa międzynarodowego, których są stronami i które zakazują dyskryminacji.

(5) Przy wykonywaniu niniejszej decyzji sprawą nadrzędną dla państw członkowskich powinien być najlepszy interes dziecka, w stosownych przypadkach zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka.

(6) Wprowadzenie w życie tej polityki powinno opierać się na solidarności między państwami członkowskimi i wymaga istnienia mechanizmów promujących równowagę w staraniach podejmowanych przez państwa członkowskie w zakresie przyjmowania uchodźców i wysiedleńców i ponoszenia wynikających z tego konsekwencji. W tym celu decyzją Rady 2000/596/WE ustanowiono Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2000–2004 ([1]). Decyzja ta została zastąpiona decyzją Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r. ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005–2010 ([2]). Zapewniło to utrzymanie solidarności pomiędzy państwami członkowskimi w świetle niedawno przyjętego prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie azylu, przy uwzględnieniu doświadczeń zdobytych w trakcie wdrażania Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców na okres 2000–2004.

(7) W Programie Haskim z 4 i 5 listopada 2004 r. Rada Europejska określiła szereg celów i priorytetów z myślą o kontynuowaniu rozwoju wspólnego europejskiego systemu azylowego w jego drugiej fazie.

(8) Rada Europejska w szczególności podkreśliła potrzebę wniesienia przez Unię Europejską w duchu wspólnej odpowiedzialności wkładu w bardziej dostępny, sprawiedliwy i skuteczny międzynarodowy system ochrony oraz zapewnienia dostępu do ochrony i trwałych rozwiązań na jak najwcześniejszym etapie, oraz wezwała do opracowywania regionalnych programów ochrony w UE, w tym wspólnego programu dotyczącego kwestii przesiedlenia dla państw członkowskich chcących uczestniczyć w takim programie.

(9) Rada Europejska wezwała również do utworzenia odpowiednich struktur z udziałem krajowych służb azylowych państw członkowskich z myślą o ułatwieniu praktycznej i prowadzonej razem współpracy na rzecz wypracowania jednolitej procedury w całej UE, wspólnego sporządzania, oceny i stosowania informacji na temat kraju pochodzenia oraz rozwiązywania problemów związanych ze szczególną presją wywieraną na systemy azylowe lub zdolności przyjmowania osób, wynikające z takich czynników jak położenie geograficzne.

(10) W świetle ustanowienia europejskiego funduszu na rzecz integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich, europejskiego funduszu na rzecz powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz Funduszu Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013, jako części programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, w szczególności mając na celu dokonanie ustaleń w zakresie wspólnego zarządzania, kontroli i oceny, należy ustanowić nowy Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (zwany dalej „Funduszem”).

([1]) Dz.U. L 252 z 6.10.2000, str. 12.
([2]) Dz.U. L 381 z 28.12.2004, str. 52.

▼B

(11) W świetle swojego zakresu zastosowania i celu, Fundusz nie powinien w żadnym przypadku wspierać działań odnoszących się do miejsc i ośrodków pobytowych w państwach trzecich.

(12) Niezbędne jest dostosowanie okresu obowiązywania Funduszu do okresu obowiązywania wieloletnich ram finansowych zgodnie z postanowieniami Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ([1]).

(13) Niniejsza decyzja ma stanowić część spójnych ram, obejmujących również decyzję nr 574/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiającą Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" ([2]), decyzję nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiającą Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" ([3]) oraz decyzję Rady 2007/.../WE z dnia ... ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi" ([4]), których celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie w odniesieniu do obciążenia finansowego wynikającego z wprowadzania zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrażania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonych zgodnie z tytułem IV części trzeciej Traktatu.

(14) Należy wspierać i wzmacniać wysiłki państw członkowskich na rzecz zapewnienia uchodźcom, wysiedleńcom i beneficjentom dodatkowej formy ochrony odpowiednich warunków przyjmowania, zgodnie z dyrektywą Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony ([5]), na rzecz stosowania sprawiedliwych i skutecznych procedur azylowych oraz promowania dobrych praktyk w dziedzinie azylu, tak aby chronić prawa osób wymagających międzynarodowej ochrony i umożliwić sprawne funkcjonowanie systemów azylowych państw członkowskich.

(15) Integracja uchodźców ze społeczeństwem kraju, w którym się osiedlili, jest jednym z celów konwencji genewskiej. Należy umożliwić takim osobom wyznawanie wartości określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W tym celu należy wspierać działania podejmowane przez państwa członkowskie polegające na promowaniu integracji społecznej, gospodarczej i kulturowej tych osób w zakresie, w jakim działania te przyczyniają się do spójności gospodarczej i społecznej, której utrzymanie i wzmacnianie jest jednym z podstawowych zadań Wspólnoty przewidzianych w art. 2 i art. 3 ust. 1 lit. k) Traktatu.

([1]) Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.
([2]) Patrz: str. 22 niniejszego Dziennika Urzędowego.
([3]) Patrz: str. 45 niniejszego Dziennika Urzędowego.
([4]) Dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.
([5]) Dz.U. L 304 z 30.9.2004, str. 12.

▼B

(16) W świetle Programu Haskiego niezbędne jest zapewnienie możliwie najbardziej efektywnego wykorzystania zasobów Funduszu w celu osiągnięcia celów polityki azylowej Unii Europejskiej, z uwzględnieniem potrzeby wspierania kwestii przesiedlania i praktycznej współpracy między państwami członkowskimi, między innymi jako środka rozwiązywania problemów związanych ze szczególną presją wywieraną na zdolności przyjmowania i na systemy azylowe.

(17) Fundusz powinien również wspierać starania państw członkowskich związane z poprawą ich zdolności do opracowywania, monitorowania i oceniania ich polityk azylowych w świetle ich zobowiązań wynikających z prawodawstwa wspólnotowego, w szczególności z myślą o nawiązaniu praktycznej współpracy między państwami członkowskimi.

(18) Fundusz powinien również wspierać dobrowolne starania państw członkowskich na rzecz zapewnienia na ich terytoriach międzynarodowej ochrony i trwałego rozwiązania dla uchodźców i wysiedleńców uznanych za kwalifikujących się do przesiedlenia przez Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR), takie jak działania, które państwa członkowskie realizują, aby ocenić potrzeby w zakresie przesiedlenia i aby przemieścić dane osoby na swe terytoria, mając na celu przyznanie bezpiecznego statusu prawnego i promowanie ich skutecznej integracji.

(19) Ze swej natury Fundusz powinien mieć możliwość wspierania dobrowolnych działań w zakresie podziału obciążeń uzgodnionych między państwami członkowskimi, a polegających na przemieszczaniu beneficjentów międzynarodowej ochrony oraz osób ubiegających się o międzynarodową ochronę z jednego państwa członkowskiego do innego, które przyznaje im równoważną ochronę.

(20) Fundusz powinien również mieć możliwość oferowania odpowiedniego wsparcia wspólnym staraniom podejmowanym przez państwa członkowskie na rzecz określania, wymiany i promowania najlepszych praktyk oraz ustanowienia skutecznych struktur współpracy w celu poprawy jakości procesu decyzyjnego w ramach wspólnego europejskiego systemu azylowego.

(21) Należy utworzyć rezerwę finansową w celu wdrażania nadzwyczajnych środków zmierzających do zapewnienia tymczasowej ochrony w przypadku masowego napływu wysiedleńców zgodnie z dyrektywą Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami ([1]).

(22) Powinna również istnieć możliwość wykorzystania tej rezerwy finansowej do wspierania starań podejmowanych przez państwa członkowskie na rzecz rozwiązania szczególnie palących sytuacji, wynikłych z nagłego napływu dużej liczby osób, które mogą potrzebować międzynarodowej ochrony, i które wiążą się ze znacznym i nagłym obciążeniem ośrodków przyjmowania uchodźców lub systemów azylowych państw członkowskich. Należy określić warunki i procedurę przyznawania pomocy finansowej w takich sytuacjach.

([1]) Dz.U. L 212 z 7.8.2001, str. 12.

▼B

(23) Wsparcie udzielane z Funduszu byłoby skuteczniejsze i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowalnych działań będzie oparte na programie wieloletnim, z zastrzeżeniem przeglądu śródokresowego, oraz na programie rocznym przygotowanym przez każde państwo członkowskie z uwzględnieniem sytuacji i potrzeb danego kraju.

(24) O ile należy dysponować ustaloną kwotą przyznawaną każdemu państwu członkowskiemu, to dużą część dostępnych zasobów rocznych należy przydzielać proporcjonalnie do obciążenia ponoszonego przez każde państwo członkowskie w wyniku przyjmowania uchodźców i wysiedleńców, w tym uchodźców pozostających pod międzynarodową ochroną w ramach programów krajowych.

(25) Osoby, którym przyznano międzynarodową ochronę i którym zapewniono trwałe rozwiązanie w postaci przesiedlenia, powinny być wliczane do liczby beneficjentów międzynarodowej ochrony branej pod uwagę przy przydziale dostępnych rocznych zasobów między państwa członkowskie.

(26) Biorąc pod uwagę znaczenie strategicznego korzystania z przesiedlenia z krajów lub regionów wyznaczonych do celów realizacji regionalnych programów ochrony, niezbędne jest zapewnienie dodatkowego wsparcia finansowego dla przesiedlania osób z zachodnich nowych niepodległych państw i z Afryki Subsaharyjskiej, które zostały wyznaczone do tych celów w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie regionalnych programów ochrony z dnia 1 września 2005 r. oraz w konkluzjach Rady z dnia 12 października 2005 r., oraz ze wszystkich innych krajów lub regionów, które zostaną wyznaczone do takich celów w przyszłości.

(27) Równie konieczne jest zapewnienie dodatkowego wsparcia finansowego dla działań związanych z przesiedlaniem ukierunkowanym na pewne szczególnie narażone kategorie osób, w przypadku których przesiedlenie określa się jako najbardziej właściwą odpowiedź na ich szczególne potrzeby.

(28) W kontekście podziału zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich [1] (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”), należy określić warunki umożliwiające Komisji wypełnianie obowiązków związanych z wykonaniem budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz wyjaśnić charakter obowiązków państw członkowskich w zakresie współpracy. Zastosowanie tych warunków umożliwiłoby Komisji upewnienie się, że państwa członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem oraz zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami w rozumieniu art. 27 i art. 48 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

[1] Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. L 390 z 30.12.2006, str. 1).

▼B

(29) Państwa członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli oraz jakości realizacji. W tym celu niezbędne jest ustalenie zasad ogólnych i niezbędnych funkcji, jakie powinny spełniać wszystkie programy.

(30) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności państwa członkowskie powinny w pierwszym rzędzie odpowiadać za wykorzystanie środków finansowych Funduszu i jego kontrolę.

(31) Należy określić obowiązki państw członkowskich w zakresie systemów zarządzania i kontroli, poświadczania wydatków oraz zapobiegania nieprawidłowościom i naruszeniom prawa wspólnotowego oraz ich wykrywania i korygowania, tak aby zagwarantować skuteczną i prawidłową realizację programów wieloletnich i rocznych. W szczególności, w odniesieniu do kwestii zarządzania i kontroli, konieczne jest ustalenie warunków, na jakich państwa członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie odpowiednich systemów.

(32) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zachęcać do współpracy pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją w tej dziedzinie.

(33) Skuteczność i wpływ działań wspieranych przez Fundusz zależą również od ich oceny oraz upowszechniania ich wyników. Należy formalnie określić obowiązki państw członkowskich i Komisji w tym względzie oraz ustalenia zapewniające rzetelność oceny i jakość odnośnych informacji.

(34) Mając na uwadze znaczenie uwidocznienia finansowania wspólnotowego, Komisja powinna przedstawić wytyczne mające ułatwić każdej instytucji, organizacji pozarządowej, organizacji międzynarodowej lub innemu podmiotowi otrzymującemu dotację w ramach niniejszego Funduszu, właściwe ukazanie otrzymanego wsparcia, z uwzględnieniem praktyki stosowanej w zakresie innych instrumentów w ramach podziału zarządzania, takich jak fundusze strukturalne.

(35) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania przeglądu śródokresowego oraz oceny oddziaływania, a proces oceny powinien zostać włączony do ustaleń dotyczących monitorowania projektu.

(36) Niniejsza decyzja ustanawia kopertę finansową na cały okres trwania programu, która stanowi zasadniczy punkt odniesienia dla władzy budżetowej podczas corocznej procedury budżetowej w rozumieniu pkt 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami.

(37) W związku z tym, że cel niniejszej decyzji, mianowicie zapewnienie równowagi między wysiłkami uzgodnionymi przez państwa członkowskie dla przyjmowania uchodźców i wysiedleńców, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

▼B

(38) Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ([1]).

(39) Ponieważ środek określony w niniejszej decyzji, dotyczący przyjęcia wytycznych strategicznych, ma zasięg ogólny i ma na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej decyzji, poprzez usunięcie niektórych elementów innych niż istotne lub uzupełnienie niniejszej decyzji poprzez dodanie nowych elementów innych niż istotne, środek ten powinien zostać przyjęty zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 5a decyzji 1999/468/WE. Ze względu na potrzebę skutecznego działania terminy mające zwykle zastosowanie w ramach procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą powinny zostać skrócone dla przyjęcia wytycznych strategicznych.

(40) Należy uchylić decyzję 2004/904/WE.

(41) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia notyfikowała pismem z dnia 6 września 2005 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.

(42) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo notyfikowało pismem z dnia 27 października 2005 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.

(43) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji, nie jest nią związana, ani nie podlega jej stosowaniu.

(44) Zgodnie z art. 67 ust. 2 tiret drugie Traktatu, na mocy decyzji Rady 2004/927/WE z dnia 22 grudnia 2004 r. przewidującej stosowanie procedury określonej w art. 251 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w odniesieniu do niektórych obszarów objętych tytułem IV części trzeciej Traktatu ([2]), procedura, o której mowa w art. 251 Traktatu, ma zastosowanie do obszarów objętych art. 62 ust. 1, art. 62 ust. 2 lit. a) i ust. 3 oraz art. 63 ust. 2 lit. b) i ust. 3 lit. b) tego Traktatu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

([1]) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).
([2]) Dz.U. L 396 z 31.12.2004, str. 45.

▼B

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres zastosowania

Niniejsza decyzja ustanawia, na okres od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2013 r., Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (zwany dalej „Funduszem"), jako część spójnych ram obejmujących również decyzję nr 574/2007/WE, decyzję nr 575/2007/WE oraz decyzję nr .../2007/WE, w celu przyczynienia się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a także zastosowania zasady solidarności pomiędzy państwami członkowskimi.

Niniejsza decyzja określa cele, do osiągnięcia których Fundusz się przyczynia, zasady jego realizacji, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria dystrybucji, którymi należy kierować się, przydzielając dostępne zasoby finansowe.

Ustanawia ona zasady zarządzania Funduszem, w tym zasady finansowe, a także mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisję i państwa członkowskie.

Artykuł 2

Cel ogólny Funduszu

1. Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie działań podejmowanych przez państwa członkowskie i zachęcanie do podejmowania wysiłków w zakresie przyjmowania uchodźców i wysiedleńców i ponoszenia związanych z tym konsekwencji, z uwzględnieniem prawodawstwa wspólnotowego w tej dziedzinie, poprzez współfinansowanie działań przewidzianych w niniejszej decyzji.

2. Fundusz wnosi wkład w finansowanie pomocy technicznej z inicjatywy państw członkowskich lub Komisji.

Artykuł 3

Działania kwalifikowalne w państwach członkowskich

1. Fundusz wspiera działania w państwach członkowskich w jednej lub większej liczbie następujących dziedzin:

a) warunki przyjmowania uchodźców i procedury azylowe;

b) integracja osób, o których mowa w art. 6, których pobyt na terytorium danego państwa członkowskiego ma charakter stały i trwały;

c) poprawa zdolności państw członkowskich do opracowywania, monitorowania i oceniania ich polityk azylowych w świetle zobowiązań tych państw wynikających z istniejącego i przyszłego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego wspólnego europejskiego systemu azylowego, w szczególności z myślą o nawiązaniu praktycznej współpracy między państwami członkowskimi;

▼B

d) przesiedlanie osób, o których mowa w art. 6 lit. e). Do celów niniejszej decyzji przesiedlenie oznacza proces, zgodnie z którym obywatele państw trzecich lub bezpaństwowcy, na wniosek UNHCR złożony w oparciu o potrzebę międzynarodowej ochrony danej osoby, są przemieszczani z państwa trzeciego do państwa członkowskiego, w którym zezwala im się osiedlić po nadaniu im jednego z następujących statusów:

(i) statusu uchodźcy w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy Rady 2004/83/WE; lub

(ii) statusu, który na mocy krajowego i wspólnotowego prawa zapewnia te same prawa i korzyści co status uchodźcy;

e) przemieszczanie osób należących do kategorii, o których mowa w art. 6 lit. a) i b), z państwa członkowskiego, które przyznało im międzynarodową ochronę, do innego państwa członkowskiego, w którym zostanie im przyznana podobna ochrona, a także osób należących do kategorii, o której mowa w art. 6 lit. c), do innego państwa członkowskiego, w którym zostaną rozpatrzone ich wnioski o udzielenie międzynarodowej ochrony.

2. W zakresie warunków przyjmowania uchodźców i procedur azylowych działania kwalifikowalne obejmują:

a) infrastrukturę lub usługi służące zapewnieniu zakwaterowania;

b) struktury i szkolenia służące zapewnieniu dostępu do procedur azylowych osobom ubiegającym się o azyl;

c) zapewnienie pomocy materialnej oraz opieki medycznej lub psychologicznej;

d) pomoc społeczną, informacje lub pomoc przy formalnościach administracyjnych lub prawnych oraz informacje lub doradztwo w sprawie możliwego wyniku procedury azylowej, w tym również w sprawie takich aspektów jak dobrowolny powrót;

e) pomoc prawną i językową;

f) kształcenie, naukę języka i inne inicjatywy zgodne ze statusem danej osoby;

g) świadczenie usług pomocniczych, takich jak tłumaczenia i szkolenia, w celu poprawy warunków przyjmowania uchodźców oraz efektywności i jakości procedur azylowych;

h) informowanie społeczności lokalnych, a także szkolenia dla personelu władz lokalnych, które będą miały styczność z osobami przyjmowanymi w państwie przyjmującym;

i) przemieszczanie osób należących do kategorii, o której mowa w art. 6 lit. c), z państwa członkowskiego, w którym się znajdują, do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie ich wniosków o azyl.

3. W zakresie integracji osób, o których mowa w ust. 1 lit. b), oraz członków ich rodzin w społeczeństwach państw członkowskich działania kwalifikowalne obejmują:

a) doradztwo i pomoc w dziedzinach takich, jak: zakwaterowanie, środki utrzymania, integracja na rynku pracy, opieka medyczna, psychologiczna i socjalna;

b) działania umożliwiające takim osobom dostosowanie się do społeczeństwa państwa członkowskiego pod względem społeczno-kulturowym oraz uznanie wartości zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej;

▼B

c) działania mające na celu wspieranie trwałego i stałego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym;

d) środki skupiające się na kształceniu, szkoleniu zawodowym, uznawaniu kwalifikacji i dyplomów;

e) działania zmierzające do wspierania usamodzielnienia i samowystarczalności tych osób;

f) działania wspierające autentyczne kontakty i konstruktywny dialog między tymi osobami a przyjmującym je społeczeństwem, w tym działania, które wspierają zaangażowanie kluczowych partnerów, takich jak opinia publiczna, władze lokalne, stowarzyszenia uchodźców, grupy wolontariuszy, partnerzy społeczni i szeroko pojęte społeczeństwo obywatelskie;

g) środki służące wspieraniu nabywania umiejętności przez te osoby, w tym szkolenia językowe;

h) działania wspierające zarówno równy dostęp tych osób do instytucji publicznych, jak i ich równe traktowanie przez te instytucje.

4. W zakresie działań związanych z poprawą zdolności państw członkowskich w zakresie rozwijania, monitorowania i oceniania ich polityk azylowych do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się w szczególności:

a) działania promujące zbieranie, gromadzenie, wykorzystywanie i rozpowszechnianie informacji na temat kraju pochodzenia, w tym tłumaczenia;

b) działania służące poprawie zdolności w zakresie zbierania, analizy i rozpowszechniania statystyk dotyczących procedur azylowych, przyjmowania uchodźców, integracji oraz beneficjentów międzynarodowej ochrony;

c) działania służące poprawie zdolności w zakresie rozpatrywania wniosków o azyl, w tym odwołań;

d) działania przyczyniające się do oceny polityk azylowych, takie jak krajowe oceny oddziaływania, badania prowadzone wśród grup docelowych, opracowywanie wskaźników i analiza porównawcza.

5. W zakresie działań związanych z przesiedlaniem do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się w szczególności:

a) działania związane z ustanowieniem i opracowaniem programu dotyczącego przesiedlenia;

b) działania związane z rozpatrywaniem ewentualnych spraw dotyczących przesiedlenia przez właściwe organy państw członkowskich, takie jak prowadzenie misji w państwach przyjmujących, przeprowadzanie rozmów, badania medyczne i badania bezpieczeństwa;

c) ocena zdrowotna i leczenie przed wyjazdem;

d) zaopatrzenie przed wyjazdem;

e) środki informacyjne przed wyjazdem;

f) organizacja podróży, w tym zapewnienie usług medycznego personelu towarzyszącego;

g) informacje i pomoc natychmiast po przyjeździe, w tym usługi tłumaczenia ustnego.

▼B

6. W zakresie działań związanych z przemieszczaniem między państwami członkowskimi beneficjentów i osób wnioskujących o międzynarodową ochronę, do uzyskania wsparcia z Funduszu kwalifikują się w szczególności:

a) środki informacyjne przed wyjazdem;

b) organizacja podróży, w tym zapewnienie usług medycznego personelu towarzyszącego;

c) informacje i pomoc natychmiast po przyjeździe, w tym usługi tłumaczenia ustnego.

7. Działania, o których mowa w ust. 2 i 3, kwalifikują się również do wsparcia z Funduszu w przypadku, gdy są ukierunkowane na osoby, o których mowa w art. 6 lit. e).

8. Działania, o których mowa w ust. 1–6, w szczególności wspierają wprowadzanie w życie przepisów odpowiedniego prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie wspólnego europejskiego systemu azylowego.

9. W działaniach uwzględnia się kwestie związane z problematyką płci, najlepszy interes dziecka, szczególną sytuację osób wymagających szczególnego traktowania, takich jak małoletni, małoletni bez opieki, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, kobiety w ciąży, osoby samotnie wychowujące małoletnie dzieci oraz ofiary tortur lub gwałtów lub innych poważnych form przemocy psychologicznej, fizycznej lub seksualnej lub nadużyć w tym zakresie, ofiary handlu ludźmi oraz osoby potrzebujące natychmiastowej opieki i niezbędnego leczenia chorób.

10. Fundusz wspiera jedynie działania w odniesieniu do zakwaterowania osób, o których mowa w art. 6 lit. c), które jest odrębne od miejsc lub ośrodków przeznaczonych wyłącznie dla osób, którym odmówiono wjazdu lub osób, które zostały zatrzymane po nielegalnym przekroczeniu granicy zewnętrznej lub w chwili zbliżania się do granicy zewnętrznej z zamiarem nielegalnego przedostania się na terytorium państw członkowskich.

Artykuł 4

Działania wspólnotowe

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż ►M1 4 % ◄ dostępnych zasobów Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań będących przedmiotem zainteresowania całej Wspólnoty (zwane dalej „działaniami wspólnotowymi”), dotyczących polityki azylowej i środków mających zastosowanie do grup docelowych, o których mowa w art. 6.

2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe w szczególności:

▼M1

_____

▼B

b) wspierają tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na ponadnarodowym partnerstwie podmiotów znajdujących się w dwóch lub większej liczbie państw członkowskich, mających za zadanie wspieranie innowacji, ułatwianie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawę jakości polityki azylowej;

c) wspierają ponadnarodowe kampanie na rzecz zwiększania świadomości społecznej;

▼B

d) wspierają badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji na temat najlepszych praktyk i wszystkich innych aspektów polityki azylowej, w tym na temat wykorzystywania najnowszych technologii oraz na temat współpracy na poziomie krajowym między kluczowymi partnerami, takimi jak władze lokalne i regionalne, stowarzyszenia uchodźców i grupy ochotników;

e) wspierają projekty pilotażowe, w tym projekty innowacyjne, i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej i prawa wspólnotowego w tym zakresie;

▼M1

_____

▼B

g) oferują sieciom łączącym organizacje pozarządowe, które pomagają uchodźcom i osobom ubiegającym się o azyl, a które są obecne w co najmniej 10 państwach członkowskich, wsparcie strukturalne, którego zadaniem jest ułatwienie wymiany doświadczeń i rzetelnych praktyk oraz dopilnowanie, aby rozwój wspólnotowej polityki azylowej i praktyk w tej dziedzinie uwzględniał doświadczenia nabyte przez organizacje pozarządowe, a także interesy uchodźców i osób ubiegających się o azyl;

h) świadczą usługi pomocnicze na rzecz państw członkowskich w przypadku należycie uzasadnionych sytuacji nadzwyczajnych wymagających pilnych działań.

3. Roczny program prac określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 5

Środki nadzwyczajne

1. W przypadku stosowania mechanizmów tymczasowej ochrony w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE Fundusz finansuje także środki mające na celu udzielenie państwom członkowskim pomocy o charakterze odrębnym i uzupełniającym wobec działań, o których mowa w art. 3.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, Fundusz zapewnia również państwom członkowskim wsparcie do celów wdrożenia środków nadzwyczajnych mających pomóc w rozwiązaniu szczególnie palących sytuacji. Sytuacje takie charakteryzuje nagły napływ w poszczególnych punktach znajdujących się na granicach dużej liczby obywateli państw trzecich, którzy mogą potrzebować międzynarodowej ochrony, co wiąże się z wyjątkowo dużym obciążeniem ośrodków przyjmowania uchodźców, systemów azylowych lub infrastruktury azylowej danego państwa lub państw członkowskich i może stwarzać zagrożenia dla życia ludzkiego, dobrobytu lub w zakresie dostępu do ochrony zapewnianej na mocy prawodawstwa wspólnotowego.

3. Działania realizowane w celu rozwiązania szczególnie palących sytuacji, o których mowa w ust. 2, kwalifikują się do wsparcia z Funduszu, jeżeli:

a) mają być zrealizowane bezzwłocznie i nie ma praktycznej możliwości ich włączenia do stosownego programu rocznego; oraz

b) okres ich trwania nie przekracza sześciu miesięcy.

▼B

4. Kwalifikowalne środki nadzwyczajne dotyczą następujących rodzajów działań:

a) przyjęcia i zakwaterowania;

b) zapewnienia środków utrzymania, w tym żywności i odzieży;

c) udzielenia pomocy medycznej, psychologicznej lub innej;

d) kosztów osobowych i administracyjnych związanych z przyjęciem danych osób i wdrażaniem środków;

e) kosztów logistyki i transportu;

f) pomocy prawnej i językowej;

g) zapewnienia usług tłumaczenia pisemnego i ustnego, ekspertyz zawierających informacje na temat kraju pochodzenia oraz innych środków przyczyniających się do szybkiej identyfikacji osób, które mogą potrzebować międzynarodowej ochrony oraz do uczciwego i efektywnego rozpatrywania wniosków o azyl.

5. Środki określone w ust. 4 mogą być wspierane przez zespoły ekspertów.

Artykuł 6

Grupy docelowe

Do celów niniejszej decyzji grupy docelowe obejmują następujące kategorie osób:

a) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego status jest określony w konwencji genewskiej, a który uzyskał zezwolenie na pobyt jako uchodźca w jednym z państw członkowskich;

b) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z jednej z form ochrony uzupełniającej w rozumieniu dyrektywy 2004/83/WE;

c) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który złożył wniosek o objęcie jedną z form ochrony określonych w lit. a) i b);

d) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec korzystający z ochrony tymczasowej w rozumieniu dyrektywy 2001/55/WE;

e) każdy obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który jest przesiedlany lub został przesiedlony do państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ II

ZASADY POMOCY

Artykuł 7

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz zapewnia pomoc, która uzupełnia działania podejmowane na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.

2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają spójność pomocy z Funduszu oraz państw członkowskich z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje w szczególności odbicie w programie wieloletnim, o którym mowa w art. 18.

3. Działania finansowane z Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i przepisami aktów prawnych przyjętych na jego podstawie.

▼B

Artykuł 8

Programowanie

1. Cele Funduszu realizowane są w ramach wieloletniego okresu programowania w latach 2008–2013, z zastrzeżeniem przeglądu śródokresowego zgodnie z art. 22. System programowania wieloletniego obejmuje priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, audytu i poświadczania wydatków.

2. Zatwierdzone przez Komisję programy wieloletnie są realizowane poprzez programy roczne.

Artykuł 9

Pomocniczość i proporcjonalność interwencji

1. Obowiązek realizacji programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 18 i 20, spoczywa na państwach członkowskich, na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla każdego państwa członkowskiego. Obowiązek ten jest wykonywany zgodnie z niniejszą decyzją.

2. W odniesieniu do przepisów dotyczących audytu środki stosowane przez Komisję i państwa członkowskie różnią się w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Tę samą zasadę stosuje się do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 10

Metody wykonania

1. Budżet Wspólnoty przydzielony Funduszowi wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 4 niniejszej decyzji, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 15 niniejszej decyzji.

2. Komisja wykonuje swoje obowiązki w zakresie wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej poprzez:

a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 32;

b) wstrzymywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z procedurami opisanymi w art. 41 i 42, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 45 i 46.

Artykuł 11

Partnerstwo

1. Każde państwo członkowskie organizuje, zgodnie z obowiązującymi przepisami i praktykami krajowymi, partnerstwo z instytucjami i podmiotami, które uczestniczą w realizacji programu wieloletniego lub które mogą, według zainteresowanego państwa członkowskiego, wnieść użyteczny wkład w jego opracowanie.

Takie instytucje i podmioty mogą obejmować właściwe władze regionalne, lokalne, miejskie i inne władze publiczne, organizacje międzynarodowe, w szczególności UNHCR, i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak organizacje pozarządowe lub partnerzy społeczni.

▼B

2. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi właściwymi dla danej kategorii partnera.

ROZDZIAŁ III

RAMY FINANSOWE

Artykuł 12

Zasoby ogólne

▼M1

1. Pula środków przeznaczonych na finansowanie wdrażania niniejszej decyzji w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 614 mln EUR.

▼B

2. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w obrębie limitów wyznaczonych w ramach finansowych.

3. Komisja dokonuje indykatywnego rocznego podziału na poszczególne państwa członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 13.

Artykuł 13

Roczna dystrybucja zasobów na kwalifikowalne działania w państwach członkowskich

1. Każde państwo członkowskie otrzymuje stałą kwotę w wysokości 300 000 EUR ze środków przydzielanych rocznie Funduszowi.

Dla państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r., kwotę tę na lata 2008–2013 podwyższa się do 500 000 EUR rocznie.

Dla państw członkowskich, które przystępują do Unii Europejskiej w okresie 2007–2013, kwotę tę na pozostającą część okresu 2008–2013, licząc od roku następującego po przystąpieniu, podwyższa się do 500 000 EUR rocznie.

2. Pozostałe dostępne zasoby roczne są rozdzielane między państwa członkowskie w następujący sposób:

a) 30 % proporcjonalnie do liczby osób zaliczonych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 6 lit. a), b) i e), przyjętych w okresie poprzednich trzech lat;

b) 70 % proporcjonalnie do liczby osób zaliczonych do jednej z kategorii, o których mowa w art. 6 lit. c) i d), zarejestrowanych w okresie poprzednich trzech lat.

Do celów niniejszego podziału, osób, o których mowa w art. 6 lit. e), nie uwzględnia się w kategorii, o której mowa w art. 6 lit. a).

▼M2

3. Państwa członkowskie otrzymują stałą kwotę zgodnie z ust. 3a na każdą osobę przesiedloną na podstawie jednego lub większej liczby następujących priorytetów:

a) osoby z kraju lub regionu wyznaczonego do celów realizacji regionalnego programu ochrony;

▼M2

b) osoby należący do jednej lub większej liczby następujących grup wymagających szczególnego traktowania:

— dzieci i kobiety narażone na ryzyko,

— osoby małoletnie bez opieki,

— osoby, które padły ofiarą przemocy lub tortur,

— osoby z poważnymi problemami zdrowotnymi wymagającymi opieki medycznej, którą można zapewnić jedynie dzięki przesiedleniu,

— osoby potrzebujące natychmiastowego lub pilnego przesiedlenia z powodów prawnych lub w celu zapewnienia ochrony fizycznej;

c) szczegółowe wspólne unijne priorytety w zakresie przesiedleń na rok 2013 wymienione w załączniku do niniejszej decyzji.

3a. Państwa członkowskie otrzymują stałą kwotę 4 000 EUR na każdą osobę przesiedloną na podstawie priorytetów wymienionych w ust. 3.

W przypadkach wskazanych poniżej ta stała kwota zostaje zwiększona w następujący sposób:

— 6 000 EUR na przesiedloną osobę dla tych państw członkowskich, które otrzymują z funduszu stałą kwotę na przesiedlenie po raz pierwszy,

— 5 000 EUR na przesiedloną osobę dla tych państw członkowskich, które już raz otrzymały z funduszu stałą kwotę na przesiedlenie w poprzednich latach działalności funduszu.

4. W przypadku gdy państwo członkowskie przesiedla osobę na podstawie więcej niż jednego z unijnych priorytetów w zakresie przesiedleń wymienionych w ust. 3, otrzymuje ono stałą kwotę na tę osobę tylko raz.

▼B

5. Wielkościami odniesienia są najnowsze statystyki opracowane przez Komisję (Eurostat) na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

W przypadku gdy państwa członkowskie nie dostarczyły Komisji (Eurostatowi) danych statystyk, dostarczają one możliwie najszybciej dane tymczasowe.

Przed przyjęciem tych danych jako wielkości odniesienia, Komisja (Eurostat) ocenia jakość, porównywalność i kompletność informacji statystycznych zgodnie ze standardowymi procedurami operacyjnymi. Na wniosek Komisji (Eurostatu) państwa członkowskie dostarczają jej wszelkich niezbędnych do tego celu informacji.

▼M2

6. Do dnia 1 maja 2012 r. państwa członkowskie przekazują Komisji dane szacunkowe dotyczące liczby osób, które przesiedlą na podstawie priorytetów wymienionych w ust. 3 w następnym roku kalendarzowym, obejmujące podział na poszczególne kategorie, o których mowa w tym ustępie. Komisja przekazuje te informacje Komitetowi, o którym mowa w art. 52.

7. Wyniki oraz wpływ zachęty finansowej przeznaczonej na działania związane z przesiedleniem, prowadzone na podstawie priorytetów wymienionych w ust. 3 przekazywane są przez państwa członkowskie w formie sprawozdania, o którym mowa w art. 50 ust. 2, oraz przez Komisję w formie sprawozdania, o którym mowa w art. 50 ust. 3.

▼B

Artykuł 14

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu ma postać dotacji.

2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, nie są nastawione na osiąganie zysku i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Unii Europejskiej.

3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przydzielone przez państwa członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.

4. Wkład Wspólnoty we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w państwach członkowskich na podstawie art. 3 nie przekracza 50 % całkowitych kosztów danego działania.

Wkład ten może zostać podwyższony do 75 % w przypadku projektów służących realizacji szczególnych celów priorytetowych wyznaczonych w wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 17.

Wkład Wspólnoty podwyższa się do 75 % w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności.

5. W ramach realizacji programów krajowych określonych w rozdziale IV państwa członkowskie dokonują wyboru projektów przeznaczonych do finansowania na podstawie następujących kryteriów minimalnych:

a) sytuacji i wymogów w danym państwie członkowskim;

b) efektywności kosztowej, między innymi z uwzględnieniem liczby osób, których taki projekt dotyczy;

▼B

c) doświadczenia, wiedzy fachowej, wiarygodności i wkładu finansowego organizacji składającej wniosek o finansowanie i wszelkich organizacji partnerskich;

d) zakresu, w jakim projekt uzupełnia inne działania finansowane z budżetu ogólnego Unii Europejskiej lub stanowi część programów krajowych.

6. Pomoc finansowa Wspólnoty na działania wspierane z Funduszu jest zasadniczo udzielana na okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania okresowych sprawozdań z postępów w realizacji.

7. Wkład Wspólnoty we wspieranie działań realizowanych na mocy art. 3 ust. 4 nie przekracza 15 % całkowitej kwoty rocznych zasobów przydzielonych każdemu państwu członkowskiemu zgodnie z art. 13.

Artykuł 15

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy Komisji lub w jej imieniu, do pułapu 500 000 EUR rocznego przydziału środków z Funduszu, Fundusz może finansować środki przygotowawcze, środki związane z monitorowaniem, wsparciem administracyjnym i technicznym, jak również środki związane z oceną, audytem i kontrolą niezbędne do wykonania niniejszej decyzji.

2. Środki te obejmują:

a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, również o charakterze ogólnym, dotyczące funkcjonowania Funduszu;

b) środki informacyjne przeznaczone dla państw członkowskich, beneficjentów końcowych i opinii publicznej, w tym kampanie mające na celu zwiększanie świadomości społecznej oraz wspólną bazę danych dotyczącą projektów finansowanych w ramach Funduszu;

c) instalację, obsługę i łączenie informatycznych systemów zarządzania, monitorowania, kontroli i oceny;

d) opracowanie wspólnych ram oceny i monitorowania, jak również systemu wskaźników z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, wskaźników krajowych;

e) doskonalenie metod oceny i wymiany informacji o praktykach w tym zakresie;

f) środki informacyjne i szkoleniowe przeznaczone dla instytucji wyznaczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 25, stanowiące uzupełnienie wysiłków podejmowanych przez państwa członkowskie w celu udzielenia ich instytucjom wskazówek zgodnie z art. 31 ust. 2.

Artykuł 16

Pomoc techniczna z inicjatywy państw członkowskich

1. Z inicjatywy danego państwa członkowskiego, w odniesieniu do każdego programu rocznego, Fundusz może finansować środki przygotowawcze, środki związane z zarządzaniem, monitorowaniem, oceną, jak również środki informacyjne i kontrolne oraz środki służące wzmocnieniu zdolności administracyjnych do celów realizacji Funduszu.

▼B

2. Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w ramach każdego programu rocznego nie może przekraczać:

a) na lata 2008–2010 – 7 % całkowitej rocznej kwoty współfinansowania przydzielonej temu państwu członkowskiemu, plus 30 000 EUR; oraz

b) na lata 2011–2013 – 4 % całkowitej rocznej kwoty współfinansowania przydzielonej temu państwu członkowskiemu, plus 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV

PROGRAMOWANIE

Artykuł 17

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne określające ramy interwencji Funduszu, z uwzględnieniem postępu w opracowywaniu i wdrażaniu prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie polityki azylowej, jak również indykatywny podział zasobów finansowych Funduszu w okresie objętym programem wieloletnim.

2. W odniesieniu do każdego z celów Funduszu wytyczne te służą w szczególności realizacji priorytetów Wspólnoty mając na celu promowanie wprowadzania w życie wspólnego europejskiego systemu azylowego.

3. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne odnoszące się do wieloletniego okresu programowania do dnia 31 lipca 2007 r.

4. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 52 ust. 3. Po przyjęciu wytycznych strategicznych zostają one dołączone do niniejszej decyzji.

Artykuł 18

Przygotowywanie i zatwierdzanie krajowych programów wieloletnich

1. Na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 17, każde państwo członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego, który składa się z następujących elementów:

a) opisu aktualnej sytuacji w tym państwie członkowskim w odniesieniu do uzgodnień dotyczących przyjmowania uchodźców, procedur azylowych, doradztwa w dziedzinie dobrowolnych powrotów, integracji i przesiedlenia oraz przemieszczenia z innego państwa członkowskiego osób objętych art. 6, jak również w odniesieniu do opracowywania, monitorowania i oceny polityk azylowych;

b) analizy potrzeb występujących w danym państwie członkowskim w odniesieniu do procedur dotyczących przyjmowania uchodźców, procedur azylowych, doradztwa w dziedzinie dobrowolnego powrotu, integracji i przesiedlenia oraz przemieszczenia z innego państwa członkowskiego osób objętych art. 6, jak również w odniesieniu do opracowywania, monitorowania i oceny polityk azylowych;

c) przedstawienia odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytetów przypisanych ich osiągnięciu, a także opisu działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;

▼B

d) wskazania, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;

e) informacji na temat priorytetów i ich celów szczegółowych. Cele te określa się ilościowo z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki te muszą umożliwiać mierzenie postępu w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczności realizacji priorytetów poprzez osiąganie celów szczegółowych;

f) opisu podejścia wybranego do realizacji zasady partnerstwa określonej w art. 11;

g) projektu planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i każdego programu rocznego;

h) przepisów ustanowionych w celu zapewnienia podania treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej.

2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.

3. W celu zatwierdzenia projektu programu wieloletniego Komisja przeprowadza analizę:

a) zgodności projektu programu wieloletniego z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, o których mowa w art. 17;

b) istotności działań przewidzianych w projekcie programu wieloletniego w świetle proponowanej strategii;

c) zgodności ustaleń w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane państwo członkowskie w odniesieniu do realizacji interwencji Funduszu, z przepisami niniejszej decyzji;

d) zgodności projektu programu wieloletniego z prawem wspólnotowym, w szczególności z przepisami prawa wspólnotowego mającymi na celu zapewnienie swobodnego przepływu osób w powiązaniu z bezpośrednio z nimi związanymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.

4. W przypadku gdy Komisja uzna, że projekt programu wieloletniego jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub że jest on niezgodny z przepisami niniejszej decyzji w zakresie systemów zarządzania i kontroli lub z prawem wspólnotowym, wzywa ona dane państwo członkowskie do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji dodatkowych i, w stosownych przypadkach, do dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu wieloletniego.

5. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w terminie trzech miesięcy od chwili jego formalnego przedłożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

▼B

Artykuł 19

Zmiana programów wieloletnich

1. Z inicjatywy danego państwa członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownej analizie i, w razie konieczności, wprowadza się do niego zmiany w odniesieniu do pozostałej części okresu programowania w celu uwzględnienia w większym stopniu lub w inny sposób priorytetów Wspólnoty. Ponowna analiza programów wieloletnich może nastąpić w świetle przeprowadzonych ocen lub w następstwie trudności napotkanych podczas realizacji.

2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia zmiany programu wieloletniego możliwie najszybciej po formalnym przedłożeniu stosownego wniosku przez zainteresowane państwo członkowskie. Zmiana programu wieloletniego przeprowadzana jest zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 20

Programy roczne

1. Zatwierdzony przez Komisję program wieloletni realizowany jest poprzez programy roczne.

2. Do dnia 1 lipca każdego roku Komisja przedstawia państwom członkowskim szacunkowe kwoty, które zostaną im przydzielone na następny rok z ogólnej kwoty środków przydzielonych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 13.

3. Do dnia 1 listopada każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji projekt programu rocznego na następny rok sporządzony zgodnie z programem wieloletnim i składający się z następujących elementów:

a) ogólnych zasad wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;

b) opisu działań, które mają być wspierane w ramach programu rocznego;

c) proponowanego finansowego podziału wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu; oraz wskazania wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy technicznej w ramach art. 16, służącej realizacji programu rocznego.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3, projekty programów rocznych na 2008 rok państwa członkowskie przedkładają Komisji do dnia 1 marca 2008 r.

5. Analizując projekt programu rocznego państwa członkowskiego, Komisja uwzględnia ostateczną kwotę środków przydzielonych Funduszowi w ramach procedury budżetowej.

W terminie jednego miesiąca od formalnego przedłożenia projektu programu rocznego Komisja informuje dane państwo członkowskie o możliwości jego zatwierdzenia. Jeżeli projekt programu rocznego jest niezgodny z programem wieloletnim, Komisja wzywa to państwo członkowskie do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji i, w stosownych przypadkach, do wprowadzenia odpowiednich zmian do projektu programu rocznego.

▼B

Komisja przyjmuje decyzję w sprawie finansowania zatwierdzającą program roczny do dnia 1 marca danego roku. W decyzji określa się kwotę przydzieloną danemu państwu członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki są kwalifikowalne.

6. W celu uwzględnienia należycie uzasadnionych sytuacji nadzwyczajnych, które nie zostały przewidziane w chwili zatwierdzania programu rocznego, a które wymagają podjęcia pilnych działań, państwo członkowskie może dokonać zmiany w wysokości do 10 % kwoty podziału finansowego wkładu Funduszu pomiędzy różne działania wymienione w programie rocznym lub przydzielić do 10 % przyznanej kwoty na inne działania zgodnie z niniejszą decyzją. Dane państwo członkowskie informuje Komisję o zmienionym programie rocznym.

Artykuł 21

Przepisy szczególne dotyczące środków nadzwyczajnych

1. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji wykaz potrzeb oraz plan realizacji środków nadzwyczajnych przewidzianych w art. 5, w tym opis planowanych środków oraz organy odpowiedzialne za ich realizację.

2. Państwo członkowskie zwracające się o pomoc z Funduszu w celu rozwiązania szczególnie palącej sytuacji opisanej w art. 5 ust. 2 przedkłada Komisji wniosek zawierający wszystkie stosowne dostępne informacje, w tym:

a) szczegółowy opis aktualnej sytuacji, w szczególności dotyczący liczby przybyłych osób, skutków dla możliwości przyjmowania uchodźców i dla systemu azylowego lub infrastruktury azylowej oraz pilnych potrzeb, jak również uzasadnionej prognozy ewentualnego rozwoju sytuacji w krótkiej perspektywie;

b) uzasadnienie wyjątkowego charakteru sytuacji poparte elementami, które mogą obejmować najnowsze dane statystyczne i inne dane dotyczące napływu osób do konkretnego punktu na danej granicy;

c) szczegółowy opis przewidywanych środków nadzwyczajnych, ich skalę, charakter i odnośnych partnerów;

d) podział szacunkowych kosztów przewidywanych środków.

Komisja podejmuje decyzję dotyczącą tego, czy zostały spełnione warunki udzielenia pomocy finansowej na środki nadzwyczajne z Funduszu, a także dotyczącą kwoty pomocy finansowej, która ma zostać udzielona na podstawie informacji, o których mowa powyżej, i wszelkich dodatkowych stosownych informacji, jakimi dysponuje. Komisja informuje państwa członkowskie o tej decyzji.

3. Pomoc finansowa z Funduszu na środki nadzwyczajne przewidziane w art. 5 jest ograniczona do okresu sześciu miesięcy i nie przekracza 80 % kosztów danego środka nadzwyczajnego.

▼B

4. W przypadku wprowadzenia mechanizmu ochrony tymczasowej, o którym mowa w art. 5 ust. 1, dostępne zasoby rozdziela się między państwa członkowskie na podstawie liczby osób objętych ochroną tymczasową w każdym państwie członkowskim, zgodnie z art. 5 ust. 1.

Artykuł 22

Przegląd śródokresowy programu wieloletniego

1. Komisja dokonuje przeglądu wytycznych strategicznych i, w razie potrzeby, przyjmuje, do dnia 31 marca 2010 r., zmienione wytyczne strategiczne na lata 2011–2013.

2. W przypadku przyjęcia takich zmienionych wytycznych strategicznych każde państwo członkowskie ponownie analizuje swój program wieloletni i, w stosownych przypadkach, wprowadza do niego zmiany.

3. Zasady określone w art. 18 dotyczące przygotowywania i zatwierdzania krajowych programów wieloletnich stosuje się odpowiednio do przygotowywania i zatwierdzania tych zmienionych programów wieloletnich.

4. Zmienione wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 52 ust. 3.

ROZDZIAŁ V

SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 23

Wykonanie

Komisja odpowiada za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze.

Artykuł 24

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Utworzone przez państwa członkowskie systemy zarządzania i kontroli programów wieloletnich zapewniają:

a) określenie funkcji danych podmiotów w zarządzaniu i kontroli oraz określenie przydziału funkcji w obrębie każdego podmiotu;

b) zgodność z zasadą rozdzielenia funkcji pomiędzy tymi podmiotami i w ich obrębie;

c) odpowiednie zasoby dla każdego podmiotu do pełnienia funkcji, które mu wyznaczono, przez cały okres realizacji działań współfinansowanych z Funduszu;

d) procedury dla zapewniania zasadności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych w ramach programów rocznych;

e) wiarygodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;

f) system sprawozdawczości i monitorowania, w przypadku gdy podmiot odpowiedzialny powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi;

▼B

g) instrukcje postępowania odnoszące się do funkcji, które należy wypełnić;

h) ustalenia dotyczące audytu funkcjonowania systemu;

i) systemy i procedury w celu zapewnienia stosowania właściwej ścieżki audytu;

j) procedury sprawozdawczości i monitorowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych.

Artykuł 25

Wyznaczanie instytucji

1. Do celów realizacji programu wieloletniego i programów rocznych państwo członkowskie wyznacza:

a) instytucję odpowiedzialną: organ funkcjonalny państwa członkowskiego, krajowy organ publiczny lub podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie, lub podmiot prawa prywatnego państwa członkowskiego wypełniający misję publiczną, który odpowiada za zarządzanie programem wieloletnim i programami rocznymi finansowanymi ze środków Funduszu oraz za wszelkie kontakty z Komisją;

b) instytucję certyfikującą: krajowy organ publiczny lub podmiot, lub osoba działająca w charakterze takiego podmiotu lub organu, wyznaczone przez państwo członkowskie do poświadczania deklaracji wydatków przed ich przesłaniem do Komisji;

c) instytucję audytową: krajowy organ publiczny lub podmiot, pod warunkiem że jest on funkcjonalnie niezależny od instytucji odpowiedzialnej i instytucji certyfikującej, wyznaczony przez państwo członkowskie i odpowiedzialny za weryfikację skutecznego działania systemu zarządzania i kontroli;

d) w stosownych przypadkach, instytucję delegowaną.

2. Państwo członkowskie określa zasady regulujące jego stosunki z instytucjami, o których mowa w ust. 1, a także ich stosunki z Komisją.

3. Z zastrzeżeniem art. 24 lit. b), niektóre lub wszystkie instytucje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą stanowić część tego samego podmiotu.

4. Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze dla art. 26–30 zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 26

Instytucja odpowiedzialna

1. Instytucja odpowiedzialna spełnia następujące warunki minimalne:

a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonalnym państwa członkowskiego;

b) dysponuje infrastrukturą wymaganą do prowadzenia łatwej komunikacji z szerokim gronem użytkowników, podmiotami odpowiedzialnymi w innych państwach członkowskich oraz Komisją;

▼B

c) działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala jej prawidłowo wykonywać swoje zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;

d) jest w stanie stosować wspólnotowe zasady zarządzania funduszami;

e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania, proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązana zarządzać;

f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe odpowiadają potrzebom pracy administracyjnej w środowisku międzynarodowym.

2. Państwo członkowskie zapewnia instytucji odpowiedzialnej odpowiednie środki finansowe, tak aby mogła ona właściwie wykonywać swoje zadania w sposób ciągły przez cały okres 2008–2013.

3. Komisja może udzielać państwom członkowskim pomocy w szkoleniu personelu, w szczególności w odniesieniu do prawidłowego stosowania rozdziałów V–IX.

Artykuł 27

Zadania instytucji odpowiedzialnej

1. Instytucja odpowiedzialna odpowiada za zarządzanie programem wieloletnim i jego realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Instytucja ta w szczególności:

a) prowadzi konsultacje z partnerami zgodnie z art. 11;

b) przedkłada Komisji projekt programu wieloletniego i projekty programów rocznych, do których odnoszą się art. 18 i 20;

c) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert lub projektów, w stosownych przypadkach;

d) organizuje wybór projektów do celów współfinansowania w ramach Funduszu zgodnie z kryteriami określonymi w art. 14 ust. 5;

e) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów końcowych;

f) zapewnia spójność i komplementarność między współfinansowaniem w ramach Funduszu i w ramach innych stosownych instrumentów finansowych, krajowych i wspólnotowych;

g) monitoruje dostarczenie współfinansowanych towarów i usług oraz weryfikuje, czy wydatki zadeklarowane na działania zostały rzeczywiście poniesione oraz są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi;

h) zapewnia istnienie informatycznego systemu ewidencjonowania i przechowywania zapisów księgowych dla każdego działania w ramach programów rocznych oraz zapewnia, że dane na temat realizacji, niezbędne do celów zarządzania finansowego, monitorowania, kontroli i oceny, są gromadzone;

▼B

i) zapewnia utrzymywanie przez beneficjentów końcowych i inne podmioty uczestniczące w realizacji działań współfinansowanych z Funduszu odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym działaniem, bez uszczerbku dla krajowych zasad księgowych;

j) zapewnia przeprowadzanie ocen Funduszu, o których mowa w art. 49, w terminach określonych w art. 50 ust. 2 i zgodnie z normami jakości uzgodnionymi między Komisją a danym państwem członkowskim;

k) ustanawia procedury dla zapewnienia, że wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, są przechowywane zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 43;

l) zapewnia otrzymywanie przez instytucję audytową, do celów prowadzenia audytów określonych w art. 30 ust. 1, wszystkich niezbędnych informacji na temat stosowanych procedur zarządzania i projektów współfinansowanych z Funduszu;

m) zapewnia otrzymywanie przez instytucję certyfikującą, do celów poświadczania, wszystkich niezbędnych informacji na temat procedur i weryfikacji przeprowadzonych w odniesieniu do wydatków;

n) sporządza i przedkłada Komisji sprawozdania z postępów w realizacji programów rocznych i sprawozdania końcowe z realizacji programów rocznych, deklaracje wydatków poświadczonych przez instytucję certyfikującą i wnioski o płatność lub, w stosownych przypadkach, deklaracje zwrotu kosztów;

o) prowadzi działalność informacyjną i doradczą oraz rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;

p) współpracuje z Komisją i instytucjami odpowiedzialnymi w innych państwach członkowskich;

q) kontroluje wdrożenie przez beneficjentów końcowych wytycznych, o których mowa w art. 33 ust. 6.

2. Działalność instytucji odpowiedzialnej związana z zarządzaniem projektami realizowanymi w państwach członkowskich może być finansowana w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 16.

Artykuł 28

Delegacja zadań przez instytucję odpowiedzialną

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub niektórych zadań instytucji odpowiedzialnej powierza się instytucji delegowanej, instytucja odpowiedzialna określa zakres delegowanych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami określonymi w art. 26.

2. Procedury te obejmują regularne dostarczanie instytucji odpowiedzialnej informacji na temat skutecznego wykonywania delegowanych zadań i opis zastosowanych środków.

▼B

Artykuł 29

Instytucja certyfikująca

1. Instytucja certyfikująca:

a) poświadcza, że:

(i) deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z rzetelnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnych dokumentach uzupełniających;

(ii) zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz zostały poniesione w związku z działaniami wybranymi na podstawie kryteriów mających zastosowanie do programu i zgodnych z zasadami wspólnotowymi i krajowymi;

b) zapewnia do celów poświadczenia, że otrzymała od instytucji odpowiedzialnej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji przeprowadzonych w odniesieniu do wydatków zawartych w deklaracjach wydatków;

c) uwzględnia do celów poświadczenia wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność;

d) utrzymuje w formie elektronicznej zapisy księgowe dotyczące wydatków zadeklarowanych Komisji;

e) weryfikuje odzyskanie wszelkich wspólnotowych środków finansowych, w stosownych przypadkach wraz z odsetkami, w przypadku stwierdzenia, że zostały one nienależnie wypłacone w wyniku wykrytych nieprawidłowości;

f) prowadzi ewidencję kwot podlegających odzyskaniu i kwot odzyskanych w ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej, w miarę możliwości poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków.

2. Działalność instytucji certyfikującej związana z projektami realizowanymi w państwach członkowskich może być finansowana w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 16, pod warunkiem poszanowania prerogatyw tej instytucji określonych w art. 25.

Artykuł 30

Instytucja audytowa

1. Instytucja audytowa:

a) zapewnia prowadzenie audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli;

b) zapewnia prowadzenie audytów działań na podstawie odpowiedniej próby w celu zweryfikowania zadeklarowanych wydatków; próba taka stanowi co najmniej 10 % całkowitej kwoty kwalifikowalnych wydatków dla każdego programu rocznego;

c) przedstawia Komisji, w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię audytu obejmującą podmioty, które będą przeprowadzać audyty, o których mowa w lit. a) i b), zapewniając przeprowadzanie audytu głównych beneficjentów współfinansowania z Funduszu i równomierny rozkład audytów w całym okresie programowania.

▼B

2. W przypadku gdy instytucja audytowa wyznaczona na mocy niniejszej decyzji jest także instytucją audytową wyznaczoną na mocy decyzji nr 574/2007/WE, nr 575/2007/WE i nr …/2007/WE lub w przypadku gdy do dwóch lub większej liczby tych Funduszy stosuje się wspólny system, można przedłożyć jedną strategię audytu zgodnie z ust. 1 lit. c).

3. Dla każdego programu rocznego instytucja audytowa sporządza sprawozdanie obejmujące:

a) roczne sprawozdanie z audytu przedstawiające wyniki audytów przeprowadzonych zgodnie ze strategią audytu w odniesieniu do programu rocznego oraz informujące o wszelkich brakach wykrytych w systemach zarządzania i kontroli programu;

b) opinię, na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych na odpowiedzialność instytucji audytowej, w kwestii tego, czy funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli daje uzasadnione zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są prawidłowe i że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe;

c) deklarację zawierającą ocenę zasadności wniosku o płatność salda lub deklaracji zwrotu kosztów oraz ocenę zgodności z prawem i prawidłowości odnośnych wydatków.

4. Instytucja audytowa zapewnia, że czynności audytowe uwzględniają uznane w skali międzynarodowej standardy audytu.

5. Audyty dotyczące projektów realizowanych w państwach członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 16, pod warunkiem poszanowania prerogatyw instytucji audytowej określonych w art. 25.

ROZDZIAŁ VI

OBOWIĄZKI I KONTROLA

Artykuł 31

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programem wieloletnim i programami rocznymi oraz za zgodność z prawem i prawidłowość transakcji będących ich podstawą.

2. Państwa członkowskie zapewniają udzielenie instytucjom odpowiedzialnym i wszelkim instytucjom delegowanym, instytucjom certyfikującym, instytucjom audytowym oraz wszelkim innym odnośnym podmiotom odpowiednich wskazówek w sprawie ustanawiania systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 24–30, w celu zapewnienia skutecznego i prawidłowego wydatkowania środków finansowych Wspólnoty.

3. Państwa członkowskie zapobiegają nieprawidłowościom, wykrywają je i korygują. Zgłaszają je Komisji i informują Komisję na bieżąco o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku braku możliwości odzyskania kwot nienależnie wypłaconych beneficjentowi końcowemu, dane państwo członkowskie odpowiada za zwrot kwot utraconych do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, jeśli zostanie stwierdzone, że straty powstały z jego winy lub w wyniku niedbalstwa z jego strony.

▼B

4. Państwa członkowskie odpowiadają w pierwszej kolejności za kontrolę finansową działań oraz zapewniają wdrażanie systemów zarządzania i kontroli oraz audytów w sposób gwarantujący prawidłowe i skuteczne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.

5. Szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące ust. 1–4 przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 32

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed zatwierdzeniem programu wieloletniego przez Komisję, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają utworzenie systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 24–30. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego funkcjonowania systemów przez cały okres programowania.

2. Wraz z projektem programu wieloletniego, państwa członkowskie przedkładają Komisji opis organizacji i procedur dotyczących: instytucji odpowiedzialnych, instytucji delegowanych i instytucji certyfikujących oraz systemów audytu wewnętrznego funkcjonujących w tych instytucjach, a także instytucji audytowej i wszelkich innych podmiotów przeprowadzających audyty na jej odpowiedzialność.

3. Komisja dokonuje przeglądu zastosowania niniejszego przepisu w kontekście przygotowania sprawozdania określonego w art. 50 ust. 3.

Artykuł 33

Obowiązki Komisji

1. Zgodnie z procedurą określoną w art. 32, Komisja upewnia się, że państwa członkowskie utworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 24-30, oraz, na podstawie rocznych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych przez siebie audytów, że systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres programowania.

2. Bez uszczerbku dla audytów przeprowadzanych przez państwa członkowskie, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu w celu sprawdzenia skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli; czynności te mogą obejmować audyty działań ujętych w programach rocznych, przy czym o audycie należy poinformować z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni roboczych. W audytach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego państwa członkowskiego.

3. Komisja może wymagać przeprowadzenia przez państwo członkowskie kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania systemów lub prawidłowości jednej lub większej liczby transakcji. Urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mogą brać udział w takich kontrolach.

4. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia przekazywanie odpowiednich informacji na temat działań wspieranych przez Fundusz, promocję tych działań i ich monitorowanie.

▼B

5. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia spójność i komplementarność działań względem innych stosownych polityk, instrumentów i inicjatyw Wspólnoty.

6. Komisja określa wytyczne zapewniające uwidocznienie środków finansowych przyznanych na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 34

Współpraca z instytucjami audytowymi państw członkowskich

1. Komisja współpracuje z instytucjami audytowymi w celu koordynowania ich odnośnych planów i metodologii audytów, a także dokonuje niezwłocznej wymiany wyników przeprowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli w celu możliwie najlepszego wykorzystania środków kontroli i unikania nieuzasadnionego powielania prac.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii audytu przedstawionej na mocy art. 30 w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od jej otrzymania.

2. Przy określaniu swojej strategii audytu Komisja określa te programy roczne, które uznaje za zadowalające na podstawie posiadanej wiedzy na temat systemów zarządzania i kontroli.

W odniesieniu do tych programów Komisja może stwierdzić, że może polegać głównie na dowodach z audytów przedstawionych przez państwa członkowskie oraz że przeprowadzi ona własne kontrole na miejscu jedynie w przypadku istnienia dowodów sugerujących braki w systemach.

ROZDZIAŁ VII

ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 35

Kwalifikowalność – deklaracje wydatków

1. Wszystkie deklaracje wydatków obejmują kwotę wydatków poniesionych przez beneficjentów końcowych przy realizacji działań oraz odpowiadający im wkład pochodzący ze źródeł publicznych lub prywatnych.

2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonanym przez beneficjentów końcowych. Wydatki uzasadnione są opłaconymi fakturami lub dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej.

3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu wyłącznie wtedy, gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku, o którym mowa w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, o której mowa w art. 20 ust. 5 akapit trzeci. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed początkową datą kwalifikowalności.

4. Zasady regulujące kwalifikowalność wydatków w ramach działań realizowanych w państwach członkowskich i współfinansowanych z Funduszu zgodnie z art. 3 przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

▼M2

5. Stała kwota na każdą przesiedloną osobę jest przyznawana państwom członkowskim jako kwota ryczałtowa na każdą rzeczywiście przesiedloną osobę.

▼B

Artykuł 36

Integralność płatności na rzecz beneficjentów końcowych

Państwa członkowskie upewniają się, że instytucja odpowiedzialna zapewnia otrzymanie przez beneficjentów końcowych całkowitej kwoty wkładu pochodzącego ze środków publicznych w możliwie najkrótszym terminie. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o skutku równoważnym, które powodowałyby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom końcowym, pod warunkiem że beneficjenci końcowi spełniają wszystkie wymogi dotyczące kwalifikowalności działań i wydatków.

Artykuł 37

Stosowanie euro

1. Kwoty określone w przedstawianych przez państwa członkowskie projektach programów wieloletnich i rocznych, o których mowa odpowiednio w art. 18 i 20, poświadczone deklaracje wydatków, wnioski o płatność, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. n), oraz wydatki wymienione w sprawozdaniu z postępów w realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 39 ust. 4, i sprawozdaniu końcowym z realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 51, są denominowane w euro.

2. Decyzje Komisji w sprawie finansowania, zatwierdzające programy roczne państw członkowskich, o których mowa w art. 20 ust. 5 akapit trzeci, zobowiązania Komisji i płatności Komisji są denominowane i dokonywane w euro.

3. Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro jako swojego środka płatniczego do dnia złożenia wniosku o płatność, przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwota ta jest przeliczana na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez instytucję odpowiedzialną danego programu. Kurs ten jest publikowany co miesiąc przez Komisję w mediach elektronicznych.

4. Kiedy dane państwo członkowskie przyjmuje euro jako swój środek płatniczy, procedurę przeliczania określoną w ust. 3 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez instytucję certyfikującą przed datą wejścia w życie stałego kursu wymiany waluty krajowej na euro.

Artykuł 38

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, o której mowa w art. 20 ust. 5 akapit trzeci.

Artykuł 39

Płatności – płatności zaliczkowe

1. Komisja dokonuje płatności wkładu z Funduszu zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.

2. Płatności mają postać płatności zaliczkowych i płatności salda. Dokonuje się ich na rzecz instytucji odpowiedzialnej wyznaczonej przez państwo członkowskie.

▼B

3. Pierwszej płatności zaliczkowej stanowiącej 50 % kwoty przydzielonej w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny dokonuje się na rzecz państwa członkowskiego w terminie sześćdziesięciu dni od daty przyjęcia takiej decyzji.

4. Drugiej płatności zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję, w terminie dwóch miesięcy od formalnego przedłożenia przez państwo członkowskie wniosku o płatność, sprawozdania z postępów w realizacji programu rocznego oraz poświadczonej deklaracji wydatków, stanowiących co najmniej 60 % pierwszej płatności zaliczkowej, sporządzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. a) i art. 35.

Kwota drugiej płatności zaliczkowej wypłacanej przez Komisję nie przekracza 50 % całkowitej kwoty przydzielonej w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, a w każdym przypadku, gdy państwo członkowskie zaciągnęło zobowiązania poziomie krajowym na kwotę mniejszą niż kwota wskazana w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, nie przekracza różnicy między kwotą wspólnotowych środków finansowych faktycznie przeznaczonych przez państwo członkowskie na wybrane projekty w ramach programu rocznego a pierwszą płatnością zaliczkową.

5. Wszelkie odsetki uzyskane z tytułu płatności zaliczkowych księguje się na koncie danego programu rocznego, uznając je za zasoby należące do krajowego wkładu publicznego danego państwa członkowskiego, i deklaruje Komisji w chwili deklaracji wydatków odnoszącej się do sprawozdania końcowego z realizacji danego programu rocznego.

6. Kwoty wypłacone w formie płatności zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 40

Płatność salda

1. Komisja wypłaca saldo nie później niż w terminie dziewięciu miesięcy od upływu terminu kwalifikowalności kosztów określonego w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów:

a) poświadczonej deklaracji wydatków należycie sporządzonej zgodnie z art. 29 ust. 1 lit. a) i art. 35 oraz wniosku o płatność salda lub deklaracji zwrotu kosztów;

b) końcowego sprawozdania z realizacji programu rocznego, zgodnie z art. 51;

c) rocznego sprawozdania z audytu, opinii i deklaracji przewidzianych w art. 30 ust. 3.

Płatność salda podlega przyjęciu końcowego sprawozdania z realizacji programu rocznego oraz deklaracji oceniającej zasadność wniosku o płatność salda.

▼B

2. W przypadku gdy dokumenty wymagane w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez instytucję odpowiedzialną w wyznaczonym terminie i wymaganym formacie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie płatności zaliczkowej.

3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, określoną w ust. 2, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty w przypadku, gdy w chwili składania dokumentów określonych w ust. 1 na poziomie państwa członkowskiego toczą się postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze o skutku zawieszającym. W przedkładanym sprawozdaniu końcowym państwo członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co sześć miesięcy sprawozdania z postępów w ich realizacji. W terminie trzech miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego państwo członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.

4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z art. 42. Termin ten wznawia bieg z chwilą powiadomienia danego państwa członkowskiego o decyzji Komisji, o której mowa w art. 42 ust. 3.

5. Bez uszczerbku dla art. 41, w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja powiadamia państwo członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a wydatkami uznanymi za należne. Państwo członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.

6. W terminie trzech miesięcy od daty otrzymania uwag państwa członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej za należną ze środków Funduszu oraz dokonuje płatności salda wynikającego z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi na rzecz tego państwa członkowskiego.

7. Z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych, Komisja dokonuje płatności salda w terminie nieprzekraczającym sześćdziesięciu dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się w terminie sześciu miesięcy od daty płatności.

Artykuł 41

Wstrzymanie płatności

1. Płatność zostaje wstrzymana przez delegowanego intendenta w rozumieniu rozporządzenia finansowego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeżeli:

a) w sprawozdaniu krajowego lub wspólnotowego podmiotu przeprowadzającego audyt znajdują się dowody sugerujące znaczące wady funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;

b) intendent ten musi przeprowadzić dodatkową weryfikację na podstawie otrzymanych informacji sugerujących, że wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana.

▼B

2. Państwo członkowskie i instytucja odpowiedzialna są niezwłocznie informowane o przyczynach wstrzymania płatności. Płatność zostaje wstrzymana do czasu podjęcia przez państwo członkowskie niezbędnych środków.

Artykuł 42

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić całość lub część płatności zaliczkowych i płatności salda, jeżeli:

a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada mająca wpływ na rzetelność procedury poświadczania płatności, w odniesieniu do której nie podjęto działań naprawczych; lub

b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana; lub

c) państwo członkowskie nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z art. 31 i 32.

2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu płatności zaliczkowych i płatności salda po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie trzech miesięcy.

3. Komisja znosi zawieszenie płatności zaliczkowych i płatności salda, jeśli uzna, że państwo członkowskie podjęło niezbędne środki umożliwiające zniesienie zawieszenia.

4. Jeżeli państwo członkowskie nie podejmie niezbędnych środków, Komisja może przyjąć decyzję o anulowaniu całości lub części wkładu Wspólnoty w program roczny zgodnie z art. 46.

Artykuł 43

Przechowywanie dokumentów

Bez uszczerbku dla zasad dotyczących pomocy państwa zgodnie z art. 87 Traktatu, instytucja odpowiedzialna zapewnia przechowywanie całości dokumentacji dotyczącej wydatków i audytów związanych z danymi programami do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego przez okres pięciu lat od zamknięcia programów, zgodnie z art. 40 ust. 1.

Bieg tego terminu wstrzymuje się w przypadku toczącego się postępowania prawnego lub na należycie uzasadniony wniosek Komisji.

Dokumenty przechowuje się w formie oryginałów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem na powszechnie uznawanych nośnikach danych.

ROZDZIAŁ VIII

KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 44

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli programów oraz dokonując wymaganych korekt finansowych.

▼B

2. Państwa członkowskie dokonują korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w działaniach lub programach rocznych.

Korekty dokonywane przez państwa członkowskie polegają na anulowaniu, a w stosownych przypadkach odzyskaniu, całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty. W przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w określonym terminie przez dane państwo członkowskie nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości przewidzianej w art. 47 ust. 2. Państwa członkowskie uwzględniają charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez Fundusz.

3. W przypadku nieprawidłowości systemowych dane państwo członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego w celu objęcia nim wszystkich operacji, których mogą one dotyczyć.

4. W sprawozdaniu końcowym z realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 51, państwa członkowskie umieszczają wykaz postępowań w sprawie anulowania wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Artykuł 45

Kontrola ksiąg i korekty finansowe dokonywane przez Komisję

1. Bez uszczerbku dla uprawnień Trybunału Obrachunkowego lub kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni roboczych. Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie w celu uzyskania wszelkiej niezbędnej pomocy. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego państwa członkowskiego.

Komisja może wymagać, by dane państwo członkowskie przeprowadziło kontrolę na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub większej liczby transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.

2. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych weryfikacji Komisja stwierdza, że państwo członkowskie nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z art. 31, zawiesza płatności zaliczkowe lub płatność salda zgodnie z art. 42.

Artykuł 46

Kryteria dokonywania korekt

1. Komisja może dokonywać korekt finansowych w drodze anulowania całości lub części wkładu Wspólnoty na rzecz programu rocznego, jeżeli w wyniku niezbędnego badania stwierdzi, że:

a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada stanowiąca zagrożenie dla już wypłaconego wkładu Wspólnoty na rzecz programu;

▼B

b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków jest nieprawidłowy i nie został skorygowany przez państwo członkowskie przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu;

c) państwo członkowskie nie wywiązało się ze swych obowiązków zgodnie z art. 31 przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu.

Komisja podejmuje decyzję z uwzględnieniem wszelkich uwag zgłoszonych przez państwo członkowskie.

2. Ustalając, czy za podstawę korekty finansowej przyjąć wartość ryczałtową czy ekstrapolowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę systemowy charakter danej nieprawidłowości. W przypadku gdy nieprawidłowość dotyczy deklaracji wydatków, w stosunku do których instytucja audytowa wydała uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 30 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym skutkującego zastosowaniem korekty w postaci wartości ryczałtowej lub ekstrapolowanej, chyba że w terminie trzech miesięcy państwo członkowskie przedstawi dowód obalający takie domniemanie.

3. Podejmując decyzję odnoszącą się do kwoty korekty, Komisja uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz zakres i finansowe skutki wad stwierdzonych w danym programie rocznym.

4. Jeżeli Komisja opiera swoje stanowisko na faktach stwierdzonych przez audytorów spoza jej służb, wyciąga własne wnioski dotyczące konsekwencji finansowych po przeanalizowaniu środków podjętych przez dane państwo członkowskie na mocy art. 32, sprawozdań dotyczących zgłoszonych nieprawidłowości oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego państwa członkowskiego.

Artykuł 47

Zwrot środków

1. Zwrotu wszelkich środków należnych budżetowi ogólnemu Unii Europejskiej dokonuje się przed terminem płatności wymienionym w nakazie windykacji sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia finansowego. Termin ten przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie wydania nakazu.

2. Wszelkie opóźnienia w zwrocie środków powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności począwszy od terminu płatności do dnia faktycznego dokonania płatności. Stopa oprocentowania równa jest stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny do jego głównych operacji refinansowych, opublikowanej w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada termin płatności, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

▼B

Artykuł 48

Obowiązki państw członkowskich

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję pozostaje bez uszczerbku dla obowiązku danego państwa członkowskiego w zakresie odzyskiwania środków zgodnie z art. 44.

ROZDZIAŁ IX

MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDANIA

Artykuł 49

Monitorowanie i ocena

1. Komisja prowadzi regularne monitorowanie Funduszu we współpracy z państwami członkowskimi.

2. Fundusz jest poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi w celu określenia istotności, skuteczności i oddziaływania realizowanych działań w świetle celu ogólnego, o którym mowa w art. 2, w kontekście przygotowania sprawozdań określonych w art. 50 ust. 3.

3. Komisja analizuje także komplementarność działań realizowanych w ramach Funduszu względem działań prowadzonych w ramach innych stosownych polityk, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

Artykuł 50

Obowiązki sprawozdawcze

1. W każdym państwie członkowskim instytucja odpowiedzialna podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu porozumienia i umowy zawierane przez instytucję odpowiedzialną z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań z postępów w realizacji działań i osiąganiu wyznaczonych celów, które stanowią podstawę, odpowiednio, sprawozdań z postępów w realizacji programu rocznego i sprawozdania końcowego z realizacji programu rocznego.

2. Do dnia 30 czerwca 2012 r. za lata 2008–2010 i do dnia 30 czerwca 2015 r. za lata 2011–2013 państwa członkowskie przedkładają Komisji, odpowiednio, sprawozdanie z oceny rezultatów i wpływu działań współfinansowanych z Funduszu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie z oceny *ex post*, odpowiednio, do dnia 31 grudnia 2012 r. za lata 2008–2010 i do dnia 31 grudnia 2015 r. za lata 2011–2013.

Artykuł 51

Sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego

1. Sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego zawiera poniższe informacje pozwalające uzyskać jasny obraz procesu realizacji programu:

a) dane na temat realizacji programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;

▼B

b) postęp osiągnięty w realizacji programu wieloletniego i jego priorytetów w odniesieniu do jego konkretnych, weryfikowalnych celów, z podaniem wskaźników, wszędzie tam gdzie jest możliwe wraz z podaniem danych ilościowych;

c) kroki podjęte przez instytucję odpowiedzialną w celu zapewnienia wysokiej jakości i skuteczności realizacji, w szczególności:

(i) środki monitorowania i oceny, w tym system gromadzenia danych;

(ii) zestawienie wszelkich istotnych problemów napotkanych w trakcie realizacji programu operacyjnego oraz wszelkich podjętych środków;

(iii) wykorzystanie pomocy technicznej;

d) środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i programu wieloletniego.

2. Sprawozdanie uznaje się za dopuszczalne, w przypadku gdy zawiera ono wszystkie informacje wymienione w ust. 1. Komisja podejmuje decyzję w sprawie zawartości sprawozdania przedłożonego przez instytucję odpowiedzialną w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1; decyzja ta zostaje przekazana do wiadomości państwom członkowskim. W przypadku braku odpowiedzi ze strony Komisji w przewidzianym terminie sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

ROZDZIAŁ X

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 52

Komitet

1. Komisja jest wspierana przez wspólny komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ustanowiony decyzją nr 574/2007/WE.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 i art. 5 lit. b) oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 5a ust. 3 lit. c), ust. 4 lit. b) i ust. 4 lit. e) decyzji 1999/468/WE ustala się na sześć tygodni.

Artykuł 53

Przegląd

Do dnia 30 czerwca 2013 r. Parlament Europejski i Rada dokonują przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji.

▼B

Artykuł 54

Przepisy przejściowe

1. Niniejsza decyzja nie wpływa na kontynuację ani modyfikację, w tym całkowite lub częściowe anulowanie, pomocy zatwierdzonej przez Komisję na podstawie decyzji 2004/904/WE lub wszelkich innych aktów prawnych mających zastosowanie do tej pomocy w dniu 31 grudnia 2007 r.

2. Przyjmując decyzje w sprawie współfinansowania z niniejszego Funduszu, Komisja uwzględnia środki przyjęte na podstawie decyzji 2004/904/WE przed dniem 7 czerwca 2007 r., mające skutki finansowe w okresie objętym współfinansowaniem.

3. Sumy przeznaczone na współfinansowanie, zatwierdzone przez Komisję między dniem 1 stycznia 2005 r. a dniem 31 grudnia 2007 r., w odniesieniu do których nie wysłano do Komisji w terminie wyznaczonym na złożenie sprawozdania końcowego dokumentów wymaganych do zamknięcia programów, są przez nią automatycznie umarzane do dnia 31 grudnia 2010 r., co skutkuje koniecznością zwrotu nienależnie wypłaconych kwot.

Kwoty dotyczące działań lub programów zawieszonych ze względu na postępowania prawne lub odwołania administracyjne o skutku zawieszającym nie są uwzględniane przy obliczaniu kwoty podlegającej automatycznemu umorzeniu.

4. Do dnia 30 czerwca 2009 r. państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z oceny wyników i skutków działań współfinansowanych z Funduszu w latach 2005–2007.

5. Do dnia 31 grudnia 2009 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów sprawozdanie na temat osiągniętych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów realizacji Funduszu za lata 2005–2007.

Artykuł 55

Uchylenie

Niniejszym uchyla się decyzję 2004/904/WE ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2008 r.

Artykuł 56

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2008 r., z wyjątkiem art. 13, 17, 18, 20, 23 i 25, art. 31 ust. 2, art. 31 ust. 5, art. 32, art. 35 ust. 4 i art. 52, które stosuje się od dnia 7 czerwca 2007 r.

Artykuł 57

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

▼**M2**

ZAŁĄCZNIK

Wykaz szczególnych wspólnych unijnych priorytetów w zakresie przesiedleń na rok 2013

1) uchodźcy z Konga w regionie Wielkich Jezior (Burundi, Malawi, Rwanda, Zambia);

2) uchodźcy z Iraku w Turcji, Syrii, Libanie i Jordanii;

3) uchodźcy z Afganistanu w Turcji, Pakistanie i Iranie;

4) uchodźcy z Somalii w Etiopii;

5) uchodźcy z Birmy w Bangladeszu, Malezji i Tajlandii;

6) uchodźcy z Erytrei we wschodnim Sudanie.